

Opplæring og sertifisering av personer og godkjenning av bedrifter

Innhold

Denne anvisningen beskriver kurs i Byggebransjens våtromsnorm (BVN) for fagarbeidere, prosjekterende, faglige ledere og bygnings sakkyndig, samt sertifisering av personer og godkjenning av bedrifter som skal utføre arbeider i henhold til BVN.

1 Kursstruktur

11 Generelt

Kursstrukturen for opplæring i henhold til BVN er vist i fig. 11. Grunnmodul i BVN må være gjennomført før man kan delta på kurs i modul A–C. Se pkt. 31, pkt. 41 og pkt. 51. Bestått eksamen i modul A gir sertifikat innen vedkommende fagområde. En bedrift som har faglige ledere med sertifikat i modul B eller C, kan søke om å bli godkjent bedrift. Se pkt. 8.

Alle kursmoduler skal gjennomføres etter læreplaner utarbeidet av Fagrådet for våtrom (FFV).

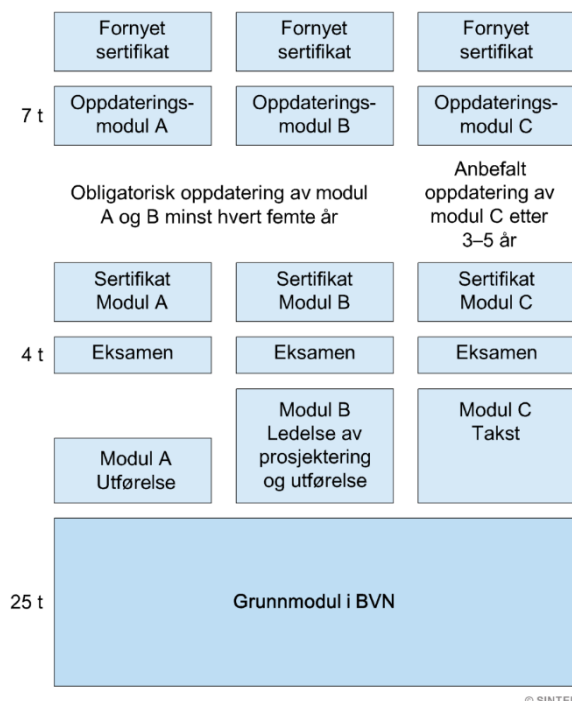

Fig. 11

Kursstruktur for opplæring i henhold til BVN

12 Opptakskrav

Det er ingen formelle opptakskrav for å delta på grunnmodulen. For å delta på kursmodul A–C må kursdeltakerne ha tilgang til et gyldig abonnement på BVN og

oppfylle opptakskravene. Opptakskravene er beskrevet i pkt. 33, pkt. 43 og pkt. 53. Kandidater som ikke har utdanning og praksis som beskrevet i opptakskravene, men som mener de har annen utdanning og praksis som kan tilfredsstille opptakskravene, kan vurderes av FFV i hvert enkelt tilfelle.

Dokumentasjon på utdanning og/eller praksis sendes til FFV for vurdering.

13 Kursgjennomføring

Kun godkjente kursarrangører kan stå ansvarlig for kursene. Kursarrangøren skal påse at alle instruktører har nødvendig faglig og pedagogisk kompetanse. Kursinstruktøren skal i tillegg være sertifisert fra FFV. Kursene skal ha tverrfaglige lærerkrefter. Én instruktør kan beherske flere fagområder. Grunnmodulen bør ha tverrfaglig deltakelse. Kursene arrangeres etter et godkjent opplegg, enten i form av samlinger eller som en kombinasjon av samlinger og hjemmestudier med oppgaver.

FFV kan godkjenne alternative modeller for kursgjennomføring etter begrunnet søknad, se også pkt. 9.

14 Sensur og karakter

FFV oppnevner sensorer og gjør resultatet kjent for kandidaten. Sensuren blir gitt med karakteren «bestått» eller «ikke bestått». Ved karakteren «ikke bestått» kan man avlegge ny prøve.

15 Sertifikat

Kandidater med bestått eksamen i modul A, B eller C får sertifikat i henhold til dokumentert fagområde. Alle sertifikater registreres i et sentralt register hos FFV.

For modul A og B er det obligatorisk oppdateringskurs minst hvert femte år, se pkt. 61.

For modul C anbefaler FFV oppdateringskurs hvert tredje til femte år, se pkt. 61.

Etter gjennomført oppdateringskurs blir det utstedt nytt sertifikat med dato for siste oppdatering, gyldig i fem nye år.

2 Grunnmodul i BVN

Gjennomført grunnmodul gir ikke sertifisering etter BVN, men den må være gjennomført før deltakelse på modul A–C.

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for grunnmodul i BVN. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer 25 timer, og skal inneholde følgende emner:

- presentasjon av BVN og gjennomgang av opplæringskravene
- skader i våtrom
- BVN sett i forhold til regelverket og øvrige rammebetingelser
- planlegging av utførelse, koordinering av arbeidet
- produksjonskontroll, kontrollrutiner, dokumentasjon
- valg av materialer og utstyr
- krav til oppbygning av våtrom (læreplanens hovedpunkt)

3 Modul A – Utførelse

31 BVNs krav til fagarbeidere

FFV har fastsatt at en fagarbeider som skal utføre arbeid i våtrom etter BVN, må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul A – Utførelse. Hvis en fagarbeider ønsker sertifisering innenfor flere fagområder, må hun eller han

dokumentere faglige kvalifikasjoner for hvert fagområde og avlegge eksamen for hvert av disse.

Modul A må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet.

32 Innhold i modul A

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul A. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer sju timer, og består av en obligatorisk prosjektoppgave. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul A skal kandidaten:

- ha god kjennskap til anvisningene i BVN, og spesielt de som omhandler eget fag
  - vite hvilke godkjenningsordninger som gjelder for fagets produkter
  - vite hvilke krav BVN stiller til konstruksjoner og/eller installasjoner innen eget fag
  - kjenne til krav om toleranseklasser i NS 3420
  - kunne utarbeide sjekklister og dokumentasjon innenfor eget fagområde
- Kurset avsluttes med eksamen.

33 Opptakskrav

Opptakskravet for deltakelse på modul A er norsk eller sidestilt svennebrev/fagbrev, eller minimum fem års relevant praksis i ett av byggfagene.

Kurs kan gjennomføres i de siste seks måneder av et godkjent utdanningsløp, men våtromssertifikatet utleveres ikke før etter endt utdanning. Se også pkt. 12.

34 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul A, tildeles kursbevis og sertifikat for vedkommendes fagområde. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34. Sertifikatet er gyldig i fem år.

Fig. 34

Eksempel på sertifikat

35 Obligatorisk oppdatering

For å beholde sertifikatet er det krav om obligatorisk oppdatering minst hvert femte år. Oppdateringen kan gjennomføres som kurs med instruktør eller som nettkurs, se www.ffv.no.

Innholdet i oppdateringskurset er beskrevet i pkt. 62.

4 Modul B – Ledelse av prosjektering og utførelse

41 BVNs krav til faglige ledere

FFV har fastsatt at faglig leder for våtromsarbeider i henhold til BVN må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul B – Ledelse av prosjektering og utførelse.

Modul B må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet. Alternativt må kandidaten allerede ha gyldig våtromssertifikat i Modul A eller Modul C.

42 Innhold i modul B

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul B. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer ca. 15 timer. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul B skal kandidaten kunne:

- redegjøre for alle viktige aktiviteter som inngår i prosjektering, ledelse og utførelse av sikre våtrom i både nye og eksisterende bygninger
- koordinere all nødvendig prosjektering
- koordinere de utførende
- ivareta nødvendig kontakt med myndigheter, oppdragsgiver og øvrige aktører
- tilrettelegge og koordinere KS- og HMS-systemer for tiltakene

Kurset avsluttes med eksamen.

43 Opptakskrav

De som oppfyller opptakskravet for deltakelse på modul B, er:

- personer med byggteknisk utdanning som ingeniør fra høgskole (bachelorgrad), sivilingeniør eller sivilarkitekt (mastergrad)
- personer med teknisk fagskole eller mesterbrev innen byggfagene

Kurs kan gjennomføres i de siste seks måneder av et godkjent utdanningsløp, men våtromssertifikatet utleveres ikke før etter endt utdanning. Se også pkt. 12.

44 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul B, tildeles kursbevis og sertifikat. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34.

Sertifisering i modul B gir grunnlag for å søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN», se pkt. 8.

45 Obligatorisk oppdatering

For å beholde sertifikatet er det krav om obligatorisk oppdatering minst hvert femte år. Oppdateringen kan gjennomføres som kurs med instruktør eller som nettkurs, se www.ffv.no.

Kursinnhold for oppdateringskurset er beskrevet i pkt. 62.

5 Modul C – Takst

---

51 BVNs krav til bygningssakskyndig

FFV har fastsatt at personer som skal foreta kontroll/tilstandsanalyse av våtrom i henhold til BVN, må ha gjennomført og bestått grunnmodul i BVN og modul C – Takst. Modul C må være gjennomført innen ett år etter at grunnmodulen er avsluttet.

52 Innhold i modul C

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for modul C. Kurset skal ha et omfang som tilsvarer ca. 15 timer. Eksamen kommer i tillegg.

Etter gjennomført modul C skal kandidaten:

- ha god kjennskap til de anvisningene i BVN som omhandler taksering og tilstandsanalyse
- kjenne til ulik oppbygning av våtrom i forskjellige tidsepoker
- kunne bruke ulike typer fuktmålingsutstyr
- ha god kjennskap til fuktmekanikk
- kjenne til undersøkelsesmetoder for å kartlegge risiko for lekkasjeskade i våtrom

Kurset avsluttes med eksamen.

53 Opptakskrav

For å kunne delta på Modul C må deltakeren ha dokumentert utdanning som bygningssakskyndig.

Som minimum kreves avlagt og bestått prøve i «Tilstandsanalyse av boliger» eller «Taksering av skade og løsøre»

54 Kursbevis og sertifikat

Alle som har bestått eksamen i modul C, tildeles kursbevis og sertifikat. Eksempel på sertifikat er vist i fig. 34.

Sertifisering i modul C gir grunnlag for å søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN», se pkt. 8.

6 OD – Oppdateringskurs

---

61 Oppdatering av personer og bedrifter

FFV oppfordrer alle med sertifikat til å holde seg oppdatert innen nye metoder, endringer i utførelse, skadeerfaringer m.m.

For personer med sertifikat for modul A og B er det obligatorisk å gjennomføre oppdateringskurset minst hvert femte år for å få fornyet sertifikatet, se også pkt. 15 og pkt. 35.

For personer med sertifikat for modul C anbefales oppdateringskurset hvert tredje til femte år.

62 Innhold i oppdateringskurs (OD)

FFV fastsetter og reviderer læreplanen for OD-kurs.

Kurset skal ha et omfang som tilsvarer sju timer, og skal inneholde emnene:

- oppdatering i BVN
- oppdatering av opplæringskravene
- nye lover, forskrifter og normer
- erfaring med skader og skadeårsaker
- eventuelle nye krav til faglig utførelse
- nye materialer/produkter og løsninger
- forbedringsmuligheter

Oppdateringskurset kan gjennomføres som kurs med instruktør eller som nettkurs, se www.ffv.no.

7 Informasjonskurs om BVN

Informasjonskurs om BVN henvender seg til personer som ønsker eller behøver informasjon om våtrom, se fig. 7. Kurset er en innføring i BVN, BVNs krav til våtromsprodukter og -systemer samt vanlige feil og skader i våtrom.

Alle som fullfører «Informasjonskurs om BVN», mottar bekreftelse på gjennomført kurs.

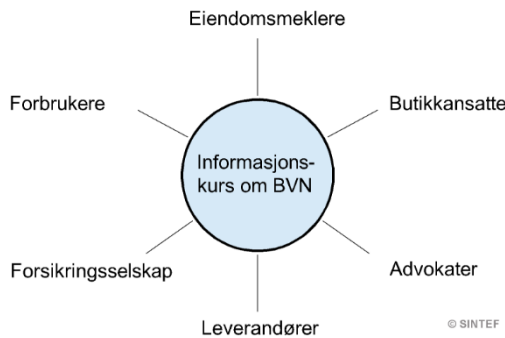

Fig. 7

Målgruppene for «Informasjonskurs om BVN»

8 Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN

81 Generelt

Bedrifter med faglig leder som har gjennomført grunnmodul i BVN og modul B eller C, kan søke om å bli registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN». Det gjelder både prosjekterende, utførende og takseringsbedrifter.

Godkjenningen varer i fem år. Se pkt. 82. I denne perioden vil bedriften stå oppført i FFVs liste over godkjente våtromsbedrifter på www.ffv.no, og bedriften kan markedsføre seg med BVNs logo med påskriften «Godkjent våtromsbedrift», se fig. 81.

Etter fem år må det sendes inn ny søknad om fornyelse av godkjenningen. FFV skal varsles umiddelbart ved endringer som er av betydning for godkjenningen. Se pkt. 83.

Fig. 81

Logo for ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN»

82 Forutsetninger og søknadsinformasjon

For å være registrert i ordningen «Godkjent våtromsbedrift i henhold til BVN» må følgende forutsetninger oppfylles:

- Bedriften har løpende abonnement på BVN.
- Bedriften holder seg oppdatert om endringer og nye krav i BVN og lover og forskrifter.
- Bedriften forplikter seg til å kontraktsfeste BVN i størst mulig grad.
- Bedriften benytter BVN-sertifiserte fagarbeidere (modul A) og faglig leder (modul B/C). Endring av faglig leder må varsles til FFV umiddelbart.

- Bedriften følger BVN, herunder bruk av dokumenterte godkjente våtropsprodukter.
  - Ved søknad om fornyet godkjenning kan FFV pålegge faglig leder å delta på oppdateringskurs.
  - Bedriften betaler årlig registreringsavgift innen forfall.
- Fullstendig utfylt søknadsskjema må sendes inn skriftlig til FFV per post eller e-post.

Søknadsskjema og informasjon om pris fins på www.ffv.no.

Når søknaden er godkjent, oversendes godkjenningsbevis, digital logo, logoklistremerker og faktura på registreringsavgift.

Bedriften/faglig leder har ansvaret for å varsle FFV skriftlig om endringer i godkjenningen.

Dersom BVNs krav ifølge pkt. 82 ikke lenger er tilfredsstillt, faller grunnlaget for godkjenningen bort og godkjenningen slettes.

83 Fornyelse/endring av godkjenning

Ved søknad om fornyet godkjenning etter fem år er det nødvendig med ny dokumentasjon. Det skal framgå av søknaden om det har skjedd endringer som har betydning for godkjenningen.

FFV skal umiddelbart varsles skriftlig ved endringer som er av betydning for godkjenningen (endring av faglig leder, firmanavn, organisasjonsnummer, osv.).

Søknadsskjema for fornyelse/endring av godkjenningen fins på www.ffv.no.

9 Ansvar for utdanning

---

91 Oppgavene til Fagrådet for våtrom (FFV)

FFV har ansvar for det faglige innholdet i utdannelsen.

FFV har ansvar for å utarbeide et kursopplegg for utdanning, inkludert eksamensoppgaver, og gir kriterier for evaluering av kandidatene.

FFV skal godkjenne kursarrangører, instruktører og sensorer, og føre tilsyn med dem.

FFV fastlegger retningslinjer for eventuelle sanksjoner mot kursarrangører og godkjente våtropsbedrifter. Som virkemidler benyttes advarsler, karantene og tilbaketrekking av godkjenning.

92 Kursarrangørenes oppgaver

De enkelte kursarrangørene har ansvaret for å gjennomføre utdanningen i tråd med de retningslinjer som til enhver tid gjelder.

93 Klagebehandling

Eksamenskandidater kan påklage sensuren av eksamen til FFV innen tre uker fra bekjentgjøring av resultatet.

10 Referanser

---

101 Utarbeidelse

Denne anvisningen erstatter anvisning med samme nummer, utgitt i 2019.

102 Standarder

NS 3420:2022

Komplett standardsamling av NS 3420. Beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner

Referanser

Standarder

NS 3420 Samling - Komplette Komplette standardsamling av NS 3420. Beskrivelsestekster for bygg, anlegg og installasjoner.

Endringshistorikk

Dato	Utgave	Versjon
02.02.2023	Februar 2023	13.0
	Juni 2019	12.0
	Høst 2016	11.0
	Høst 2015	10.0
	Høst 2014	9.0
	Høst 2011	8.0
	Høst 2007	7.0
	Høst 2004	6.0
	Høst 2003	5.0
	Høst 2002	4.0
	Høst 1998	3.0
	Høst 1995	2.0
	Høst 1994	1.0